

Briuselis, 2023 m. rugsėjo 8 d.
(OR. en)

12772/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0319 (NLE)

UK 168
RECH 389
ESPACE 48
BUDGET 25

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 527 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS SPRENDIMO dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Specialiajame dalyvavimo Sąjungos programose komitete

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 527 final.

Pridedama: COM(2023) 527 final

Briuselis, 2023 09 07
COM(2023) 527 final

2023/0319 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Specialiajame dalyvavimo Sąjungos programose komitete

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Specialiajame dalyvavimo Sąjungos programose komitete (toliau – Specialusis komitetas) dėl numatomo Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo (toliau – Susitarimas) 47 priedo „Finansinių sąlygų įgyvendinimas“ (toliau – 47 priedas) dalinio pakeitimo ir I protokolo „Programos ir veikla, kuriose dalyvauja Jungtinė Karalystė“ (toliau – I protokolas) ir II protokolo dėl Jungtinės Karalystės galimybės gauti paslaugas, sukurtas pagal tam tikras Sąjungos programas ir veiklą, kuriose Jungtinė Karalystė nedalyvauja (toliau – II protokolas), projektų priėmimo.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas

Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės (toliau – Jungtinė Karalystė) prekybos ir bendradarbiavimo susitarimas (toliau – Susitarimas) įsigaliojo 2021 m. gegužės 1 d.¹ Jo V dalyje „Dalyvavimas Sąjungos programose, patikimas finansų valdymas ir finansinės nuostatos“ nustatytos Jungtinės Karalystės dalyvavimo Sąjungos programose, veikloje ir paslaugų teikime taisyklės.

Susitarimo 710 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Jungtinė Karalystė dalyvauja I protokole išvardytose Sąjungos programose ir veikloje arba išimtiniais atvejais Sąjungos programų ir veiklos dalyse, kuriose ji gali dalyvauti, ir prie jų prisideda.

Susitarimo 731 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad kai Jungtinė Karalystė nedalyvauja programoje ar veikloje, ji vis dėlto gali gauti paslaugas, teikiamas pagal Sąjungos programas ir veiklą Susitarime, pagrindiniuose aktuose ir kitose taisyklėse, susijusiose su Sąjungos programų ir veiklos įgyvendinimu, nustatytais sąlygomis. Be to, 731 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad paslaugos ir konkrečios sąlygos, kuriomis Jungtinė Karalystė dalyvaus, nustatomos pagal II protokolą.

Tačiau protokolai negalėjo būti sudaryti kaip Susitarimo dalis, nes dalyvavimas programose ir veikloje priklausė nuo pagrindinių aktų, kurie dar nebuvo priimti, ankstesnio įsigaliojimo. Todėl šalis paskelbė Bendrą pranešimą dėl dalyvavimo Sąjungos programose ir galimybės naudotis paslaugomis, teikiamomis pagal programas (toliau – Bendras pranešimas).

Atsižvelgiant į tai, kad 2024 m. pradžioje Jungtinė Karalystė bus susijusi su tam tikromis Sąjungos programomis, I protokolo 1 straipsnyje nustatyta, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. Jungtinė Karalystė dalyvauja Sąjungos programose ir veikloje arba jų dalyse, nustatytose šiais pagrindiniais aktais, ir prie jų prisideda:

¹ 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/689 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų sudarymo Sąjungos vardu (OL L 149, 2021 4 30, p. 2–9).

- 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 ir (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, kiek tai susiję su taisyklėmis, taikomomis to reglamento 3 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytam komponentui („Copernicus“);
- 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013, kiek tai susiję su taisyklėmis, taikomomis to reglamento 1 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nurodytiems komponentams;
- 2021 m. gegužės 10 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/764, kuriuo nustatoma specialioji programa, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2013/743/ES.

Be to, II protokolo 1 straipsnyje nustatyta, kad Susitarime, pagrindiniuose aktuose ir kitose taisyklėse, susijusiose su atitinkamų Sąjungos programų ir veiklos įgyvendinimu, nustatytais sąlygomis Jungtinė Karalystė gali naudotis šiomis paslaugomis:

- kosmoso stebėjimo ir sekimo (SST) paslaugomis, apibrėžtomis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013, (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, 55 straipsnyje.

I ir II protokolai taikomi nuo ketvirtųjų 2021–2027 m. Sąjungos daugiametės finansinės programos metų. 2021–2023 m. Jungtinė Karalystė nebus asocijuota su pirmiau nurodytomis Sąjungos programomis. Todėl būtina iš dalies pakeisti 47 priedą.

Specialusis dalyvavimo Sąjungos programose komitetas yra įsteigtas Susitarimo 8 straipsnio 1 dalies s punktu.

Susitarimo 714 straipsnio 11 dalyje numatyta, kad Specialusis dalyvavimo Sąjungos programose komitetas gali iš dalies pakeisti 47 priedą. Susitarimo 710 straipsnio 2 dalyje ir 731 straipsnio 3 dalyje taip pat nustatyta, kad Specialusis dalyvavimo Sąjungos programose komitetas turi priimti atitinkamai I ir II protokolus.

2.2. Numatomi Specialiojo dalyvavimo Sąjungos programose komiteto aktai

Specialusis komitetas turi iš dalies pakeisti 47 priedą ir priimti I ir II protokolus (toliau – numatomi aktai).

Numatomų aktų tikslas – sudaryti sąlygas Jungtinei Karalystei ir Jungtinės Karalystės subjektams dalyvauti pirmiau nurodytose Sąjungos programose ir naudotis paslaugomis, teikiamomis pagal programas.

Numatomi aktai šalims taps privalomi kaip Susitarimo dalis pagal Susitarimo 778 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad „šio Susitarimo protokolai, priedai, priedėliai ir išnašos yra neatskiriamos šio Susitarimo dalys“. Remiantis Susitarimo 1 priedo 9 taisykle, o taip pat 13 taisyklės 1 dalimi, Specialiojo komiteto priimtuose sprendimuose nurodoma jų įsigaliojimo data.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Siūloma pritarti I ir II protokolų priėmimui ir Susitarimo 47 priedo daliniam pakeitimui dėl Jungtinės Karalystės ir Jungtinės Karalystės subjektų dalyvavimo Sąjungos programose.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „*nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą*“.

Sąvoka „*teisinę galią turintys aktai*“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „*gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį*“².

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Specialusis dalyvavimo Sąjungos programose komitetas yra susitarimu, t. y. Susitarimu, įsteigtas organas.

Aktas, kurį Specialusis komitetas raginamas priimti, yra teisinę galią turintis aktas. Numatomas aktas bus privalomas pagal tarptautinę teisę, vadovaujantis Susitarimo 778 straipsnio 1 dalimi.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis³.

Atsižvelgiant į tai, kad numatomu aktu siekiama kelių tikslų (arba jį sudaro kelios dalys), kurie (-ios) yra neatsiejamai susiję (-ios) ir nė vienas (-a) iš jų nėra tik papildomas (-a), sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas išimties tvarka turės apimti įvairius atitinkamus teisinius pagrindus.

² 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija prieš Tarybą*, C-399/12, ECLI: EU: C: 2014: 2258, 63 punktas.

³ 2018 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Tarybą*, C-244/17, EU:C:2018:662, 38 punktas.

4.2.2. *Taikymas aptariamuoju atveju*

Numatomu aktu siekiama mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros bei kosmoso srities tikslų ir jį sudaro šių sričių dalys. Šie numatomo akto elementai yra neatsiejamai susiję ir nė vienas iš jų nėra papildomas.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas apima šias nuostatas: Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač jos 173 straipsnio 3 dalį, 182 straipsnio 1 ir 4 dalis, 183 straipsnį ir 188 straipsnio antrą pastraipą ir 189 straipsnio 2 dalį,

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 173 straipsnio 3 dalis 182 straipsnio 1 ir 4 dalys, 183 straipsnis, 188 straipsnio antra pastraipa ir 189 straipsnio 2 dalis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. SIŪLOMO AKTO SKELBIMAS

Kadangi Specialiojo dalyvavimo Sąjungos programose komiteto sprendimas, kuriuo iš dalies keičiamas 47 priedas ir priimami I ir II protokolai, turi teisinę galią, tikslinga priimtą Specialiojo dalyvavimo Sąjungos programose komiteto sprendimą paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Specialiajame dalyvavimo Sąjungos programose komitete

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį, 182 straipsnio 1 ir 4 dalis, 183 straipsnį, 188 straipsnio antrą pastraipą ir 189 straipsnio 2 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) remdamasi Tarybos sprendimu (ES) 2021/689¹ Sąjunga sudarė Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą (toliau – Susitarimas) ir jis įsigaliojo 2021 m. gegužės 1 d.;
- (2) pagal Susitarimo 710 straipsnio 2 dalį ir 731 straipsnio 3 dalį Susitarimo 8 straipsnio 1 dalies s punktu įsteigtas Specialusis dalyvavimo Sąjungos programose komitetas (toliau – Specialusis komitetas) turi priimti I protokolą „Programos ir veikla, kuriose dalyvauja Jungtinė Karalystė“ (toliau – I protokolas) ir II protokolą dėl Jungtinės Karalystės galimybės gauti paslaugas, sukurtas pagal tam tikras Sąjungos programas ir veiklą, kuriose Jungtinė Karalystė nedalyvauja (toliau – II protokolas);
- (3) pagal Susitarimo 714 straipsnio 11 dalį Specialusis komitetas gali iš dalies pakeisti 47 priedą „Finansinių sąlygų įgyvendinimas“ (toliau – 47 priedas);
- (4) 47 priedas, taip pat I ir II protokolai yra neatskiriamos Susitarimo dalys;
- (5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu Specialiajame komitete dėl protokolų priėmimo ir 47 priedo dalinio pakeitimo,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Susitarimo 8 straipsnio 1 dalies s punktu įsteigtame Specialiajame komitete dėl sprendimo, kuris turi būti priimtas pagal Susitarimo 710 straipsnio 2 dalį, 714 straipsnio 11 dalį ir 731 straipsnio 3 dalį, grindžiama prie šio sprendimo pridedamu Specialiojo komiteto sprendimo projektu.

¹ 2021 m. balandžio 29 d. Tarybos sprendimas (ES) 2021/689 dėl Europos Sąjungos bei Europos atominės energijos bendrijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo ir Europos Sąjungos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės susitarimo dėl keitimosi įslaptinta informacija ir jos apsaugos saugumo procedūrų sudarymo Sąjungos vardu (OL L 149, 2021 4 30, p. 2–9).

Neesminiams techniniams sprendimo projekto pakeitimams Sąjungos atstovai Specialiajame komitete gali pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė*